

at det er beregnet paa at befrage dem, der kjøbe det. Sagen er nemlig den, at han skal kunne konkurrere med Andre og vise sine Kunder, at han kan levere ligesaa billigt Kram som de Andre, det er egentlig Hovedsagen. Det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds vilde absolut beholde Krammærkerne, fordi han mente, at Husflidsgjenstande der kunde blive solgte, men han glente, at fordi vi ophæve Krammærkerne, ophører ikke dermed Netten til, at de stedlige Haandværkere eller Omegnens Beboere kunne komme til Marked med deres Fabrikata og sælge dem der. Vi have Märker nok foruden, f. Ex. Kreaturmærker. I den By, hvor jeg bor, have vi kun eet Krammærke, men fem til syv Kreaturmærker, ja, der er Marked hver Maaned, og der er saaledes Leilighed nok for Haandværkerne i Kjøbstaden og paa Landet til at fremvise og forhandle deres Husflidsgjenstande. Krammærkerne ere en Utting, saaledes som de have udvillet sig. De ere overfyldte med Otteskillingsboutiker, med Godtkjøbsboutiker, med Gøgl og Narrestreger, og det er ikke blot Kjøbstaderne, som ikke ynde disse Krammærker, men Landboerne ynde dem heller ikke, fordi det i Reglen kun er Ugdommen, som søger dem, og fordi det paa dem ofte ikke gaar saa sømmeligt til, som ønskes kunde. Jeg kan derfor ikke forstaa den overordentlig stærke Bødhængen ved disse Krammærker. De have overlevet sig selv, de ere til Skade for de bestaaende sædelige Forhold, og de ere kun et Middel til at befrage de Kjøbere, som komme til Markedet.

Formanden: Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Ordf: Jeg frasalder Ordet.

Formanden: Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Winther: Jeg skal kun gjøre en ganske kort Bemærkning. Jeg kan ikke have videre at bemærke til den Maade, hvorpaa det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) besvarede mine Ytringer, som vedrørte ham, men jeg vil kun bemærke, at naar han mente, at jeg var uberettiget til at omtale, hvad der havde bevæget Andre til at stemme for Bevillingen til Kjøbstadkommissionen, saa indskrænkede jeg mig til at omtale den Mening, der ligesom var bleven fremsat, f. Ex. af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) i Dag; men jeg tror heller ikke, at jeg husker feil, naar jeg siger, at der allerede den Gang, da Sagen laa for, kom Ytringer om Kjøbstadkommissionen, der gik i lignende Retning. Jeg fra mit Standpunkt mente naturligtvis, at det var ulykkeligt, at denne Kommission kom frem, men det

glæder mig at høre, at Kommissionen har sølt sig saa lykkelig og altsaa har været lykkelig, thi jeg under Alle at søle sig lykkelige. Jeg skal i Dvrigt ikke opholde Thinget videre, men der er et Spørgsmaal med Hensyn til § 9, som jeg endnu skal tillade mig at henstille, da jeg glente det før. Jeg vil blot spørge, om det ikke er selvfølgeligt, at forsaavidt Personer faae Oversopreising i Genhold til den gjældende Lovgivning, da skal det her opstillede Forbud ikke gjælde for dem. Jeg for mit Vedkommende antager, at Spørgsmaalet maa besvares saaledes, at sige Personer, der have faaet Oversopreising, ikke lide noget Skaar i deres Udgang til Næringsdrift, men jeg skal tillade mig at henstille dette Spørgsmaal.

Tamber: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (G. Peterfen) fremkom med et meget livligt Forsvar for Forslaget om, at Krammærkerne skulle ophøre. Det indrede mig imidlertid at høre det ærede Medlem tale om, at Kjøbstaderne gjerne vilde være fri for disse Krammærker, da dog Forholdet er dette, at 24 Kjøbstæder imod 13 have indstillet at beholde dem, og naar man tilmed veed, hvad der jo er tilstrækkelig bekendt, at i den meget omtalte Kjøbstadkommission — som jeg i Dvrigt bedømmer paa en lige saa gunstig Maade som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) — var det fortrinsvis de Medlemmer, der ikke kunde betragtes som særlig udgaede fra Kjøbstæderne, som holdt paa, at Krammærkerne skulde ophøre, hvorimod de fleste af de Medlemmer, der vare udgaede fra Kjøbstæderne holdt paa disse Märker; dette er vel bekendt og er meddelt mig af flere end eet Medlem. Ved denne Lov vil man nu gjøre Kjøbstæderne en Velgjerning og imødekomme deres Ønsker, men der kan jo dog ikke tænkes nogen større Modsigelse, end at indsætte en Bestemmelse, som aabenbart er i Strid med de fleste Kjøbstæders Ønske. Og hvad Landet angaar, saa bemærkede det ærede Medlem, at Landet var led og ked af disse Krammærker — disse, tror jeg, vare hans Udtryk —, men hvorfor søge da Landboerne i saa stor Mængde, ja, i tusindvis til alle Kjøbstadmærkerne? Dette kan man dog ikke anføre som et Tegns paa, at Landboerne skulde være lede og fede af dem. Lader os dog ikke ved Lovgivningen gribe ind i Folks Levevis, thi det er ikke dens Opgave. Ganske vist ere Krammærkerne nu bleve til noget Andet, end de oprindelig vare, og der er heller ikke længere den samme Trængsel til dem, som der oprindelig var. Nu have de udvirket sig til noget Andet og have faaet større Betsøg, og de have i deres nærværende Stikelse maasse ogsaa en større Betydning end i den oprindelige. Jeg vil virkelig ikke haabe, at man for at faae de øvrige Paragrafer i Loven igjennem, vil gjøre Ende paa Krammar-